

TARTALOM:

Czegle Imre: Az idő és a szellem. — Z. Elek Béla: Tükör előtt (A világ). — Kóris Lajos: Háború és béke. — Szemafor: Tallózás. — Szakszon Árpád: Tapasztalásaim álmországban. — Kiss András: Érkezés. Másnap. Pillanattfelvétel. (Versek.) — Szalay György: Este. (Falu) — Kalydy Miklós: Fundátoraink, Dókus Ernő és neje szül. Ragályi Ilona alapítványa. — P.M.K.—H. Bathó János: Bújdosó-ének. (Férfi kar.) Humor. Hireink.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

● Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15-én. ●

Főszerkesztő :

KALYDY MIKLÓS.

Felelős szerkesztő :

CZEGLE IMRE.

MUNKATÁRSÁK :

Ablonczy László IV. é. hh.

Kóris Lajos IV. é. hh.

Vályi József IV. é. hh.

Hazagh Mihály III. é. hh.

Vincze József III. é. hh.

Várady Lajos V. é. t. k.

Molnár István V. é. t. k.

Halász András VIII. g. o. t.

Szakszon Árpád VIII. g. o. t.

Kiadóhivatali főnök : Csorba Géza.

Hírgyűjtő: Kolláth József.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

Előfizetés: Egész évre: 3— pengő, félévre: 1.50 pengő.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

KALYDY MIKLÓS

1938. március hó.

Felelős szerkesztő:

CZEGLE IMRE

Az idő és a szellem.

Mindkettő metafizikai valóság és fogalom. Egyiket sem lehet meghatározni. Önmagukban üresek. Nem lehet megmondani mi a tartalmuk. Értelmet mindkettő az emberrel való kapcsolatában nyer. Az embertől elvonatkoztatva egyik sem gondolható. De megfordítva is igaz: az ember sem gondolkozhat nélkülük, mert valamit gondolni, csak az időben és csak a szellemével tud. Érthetlenségükben egyek.

Az emberre vonatkoztatott jelentésükben különbözők. Az idő megmutatja, hogy az ember halandó; a szellem, hogy halhatatlan. Ebből következik, hogy az idő az ember testéhez kötött, a szellem az ember lényegéhez, mert az ember lényege a szellem. Amaz személytelen, ez személyes.

Az idő élesen megmutatja, milyen hamar lesz a gondtalanul játszadozó kisgyermekből, halállal megbékélt aggastyán. Az idő tépi szaggatja az embert, mintha „ellensége“ lenne. Az idő olyan mint a tenger: síma, egyhangú, egyszerű, unalmas. Az ember mérföldköveket állít fel rajta, hogy tájékozódni tudjon. Olyan, mint a bővizű folyó, sodrával az ember története zúg kisértethajóként, a múltban élt ember csontjaival, alkotásai romjaival, emlékeivel.

A szellem friss; színes, mint a szivárvány; eleven mint a mezőn önfeledten nyargaló gyermek; értelmet ad, mert az értelem alapja. Szeretem, mert a szellem: az ember. Nincs időhöz kötve: idő feletti, uralkodik az időn. Az idő, a szellem szolgája.

Ma március 15-ét írunk. Ez a dátum mennyi mindent magában foglal. Lángoló lelkesedést, harcot, hazaszeretetet, örömet, bánatot, gyűlöletet. Benne van az ifjú honvéd nótás öröme, vakmerősége, halála. Az anya aggódó búcsúcsókja, fájdalmas gyásza. A tárogatók keserve. A bilincseit széttörő nép ereje. Benne van Világos komor gyászának csirája. Március 15.-e egy darab megmerevedett élet: történet.

Ha történelmünk e hónapi mérföldkövénel, március 15-én megállatok, csodát láttok. A szellem, mint egy nagy varázsló megeleveníti a multat, a megtörténtet. Ezért nem unalmas márc. 15-ét évről-évre megünnepelni, mert ezen a napon mindég étellel találkozunk.

CZEGLE IMRE.

T Ü K Ö R E L Ő T T

A VILÁG...

„És látá Isten, hogy minden amit teremtett, imé igen jó. És lön este és lön reggel, hatodik nap.“ I. Móz. 1 : 31.

Isten látta, hogy minden, amit teremtett imé igen jó.

*

A „*hitetlen farizeus*“ kettős álarca mögül hallom a hangot : Én nem látom jónak, hogy mindent Isten teremtett ! Megvolt az ősköd — és ebből lett minden. Igaz, hogy valaki rendezte a világot — de az az én őszám volt ! A magam világot pedig már magam rendeztem be. Igaz, hogy jó az Alkotó : de az én magam vagyok ! Igaz, hogy jó a teremtmény, de az is én vagyok ! Bennem van a jó. Rajtam kívül minden gonosz ! Az Isten is — ha van ! Körülte köd, köröskörül ...

A „*hívő farizeus*“ folyton beszél : Az *én* Istenem alkotta e világot. De *ti* elrontottátok. Egyedül *magam* vagyok benne jó ! Óh, milyen gonosz ez a világ ! Tisztátalan, rút, és halálos beteg. Kivetem az én szívemből — és szívből utálok e világot. És undorodom mindentől, és aki e világon él, mindenkitől : Legyen átok e világon ! ...

Hol az Isten képe a farizeus arcán ? ! A szörnyű szitokra hétbőrű faképe mégcsak meg sem mozdul ? ...

*

Isten látta, hogy minden, amit teremtett, imé igen jó. Ez a világ *csak addig gonosz, míg egyedül saját magamat képzelem benne jónak*. Csak addig, míg szikkadt szemekkel nézek a *semmibe* ... De, ha sokszor könnyezem azért, mert gonosz e világ, és gonosz vagyok benne magam is, akkor Isten alkotását én nem látom többé gonosznak. Isten a hatodik napon az éjszakát és a reggelt jónak látta. Az volt „a régi, jó világ !“ Ma nem tartjuk jónak, ha éjszaka szakad reánk. Kigyókkal és békákkal népesítjük be a nappalt is. Ha szenvednünk kell, ha elfogy a testi és lelki kenyérünk, ha jégverés pusztítja a határt : — vagy a Teremtőt, vagy az ő alkotását nem tartjuk jónak. Pedig az Isten jó, — mi pedig ilyenkor igen gonoszak vagyunk ! Jó, ha kiürül az éléstár, mert meglátjuk a gondviselőt, jó a jó-sok szenvedés, mert Szabadítónk ment ki minket. E világon minden jó, mert akik Istent szeretik, azoknak minden javukra válik. Minden jó, ami Isten alkotása. Minden : a föld, a jég, a bánat, a pompás tavasz,

---

két kék szem, a mult, a jövő... Minden: hiszen még mindent nem rontottunk el.

*

Csak az én bűnöm nem jó. De ez egészen az enyém. A te bűnöd nem jó. De ez nem az Isten alkotása: egészen a tiéd az! *A bűn nem jó*, amelyik megszállt-területként uralja egy ideig a világot. E világ, most még a kárhozát világához csatolt rész, de Krisztus jóvátétele által mindenki, — aki Benne hisz — visszakerül innen Isten országába. Ott újjá lesz minden. *Imé az az új teremtmény igen jó!*

*

A hívő, aki nem farizeus, érezheti azt, hogy az örök élet már e földön az övé lett. Amit jónak teremtett és mi elrontottunk: Isten jóvá tette az új teremtés által. A Krisztusban újjá teremtette a világot! És minden, amit Isten újjá teremtett, imé örökké jó!

Z. Elek Béla hh.

HÁBORÚ ÉS BÉKE

Ennél az inkább gyakorlati, mint elméleti kérdésnél először is a fogalmakat kell tisztázni: Mit jelent a háború és mit jelent a béke fogalma?

A háború harcot jelent, ahol két ellentétes akarat feszül egymás ellen. Benne mindkettő többnek vagy legalább is egyenértékűnek tudja magát a másikkal, illetve a másikkal. Itt a mindent latbavető totalitás küzd az erők maximalitásával, hogy felülkerekedjék. Ez csak az egyik oldala. A másik oldala céljából érthető meg. Célja pedig a *másik* akaratától való függetlenség, vagy *annak* legyőzése és megsemmisítése azért, hogy a független akarat zavartalanul uralkodjék és fejlődjék.

A béke általános felfogás szerint nem más, mint az egymás ellen feszülő akaratok aktivitásának felcserélése a passzivitással. Egyszerűbben kifejezve, amikor szünetel a harc. De ez még nem béke. Béke nem lehet passzív, egymástól független, egymásmelletti akaratok között. Az egymásnak ellen feszülő akaratoknak nem a nyugalom az ellentéte, hanem viszony, szeretetteljes viszony. Így béke nem is lehet egyenlő értékű akaratok között, hanem csak ott, ahol egy magasabb akarat áll egy kisebb értékű akarat fölött. Így a béke önátadás, meghódolás, folytonos meghajlás. Ez a béke nem jelent passzivitást, hanem örök aktivitást, amelyért percről-percre küzdeni kell, nem *más*, hanem *magam* ellen, hogy egy más akarat felülkerekedjék bennem.

Ha így látjuk a háborút és békét, akkor azonnal észrevesszük, hogy nem az a különbség háború és béke között, hogy az egyikben harc van, míg a másikban nincs, mert világos, hogy egyformán van harc mind a kettőben, hanem az a döntő különbség, hogy a háborúban *más ellen* harcolunk, hogy függetle-

---

nek legyünk, a békében pedig *önmagunk ellen* harcolunk, hogy más akaratának szolgáljunk.

Ebből a fogalommeghatározásból egész világosan következik, hogy a hívő keresztyén ember milyen állásponton lehet a pacifizmus és a militarizmus kérdésében. A keresztyén ember nem lehet pacifista a szó régebbi értelmében, mert az ilyen ember nem békességet, hanem álbékét akar. Forrása ennek az önzés, a kényelemszeretet. Ez a béke a világ békéje, amely qualitative különbözik az isteni, az igaz békességtől. Nem lehet militarista sem, mert a háború bűn, hisz éppen a bűnnek a szülöttje. Aki a háborút igenli, az a bűnt helyesli. De pacifista a keresztyén ember abból a szempontból, hogy folytonosan hangsúlyozza, hogy a háború az elesett világ következménye és velejárója, s ezzel szembeállítja Istenországát és az egymásért való felelősséget. Pacifista a keresztyén ember, mert ő nem máson akar uralkodni, hanem más emberrel együtt akar szolgálni. De militarista is, mert *küzd, harcol* a bűn ellen, nem fegyverrel, vérontással, mert ez ellenkezik a keresztyén igazsággal, hanem küzd elsősorban *ön* maga legyőzésével, szeretettel, mert ez hódít. A fegyver, a kard mindig taszít, mindig lázít, soha nem hódít. A keresztyén militarizmus Istenért és az ő igéjéért van a bűn ellen.

Kérdés az, hogy az államok háborúit hogyan ítéljük meg, milyen magatartást tanúsítsunk, elutasítsuk vagy helyeseljük? A kérdés nehéz. A vélemények ellentétesek. Némelyek a védőháborút jogosultnak tartják, csak a támadót ítélik el. Mások a támadót is helyeslik. Vannak, akik mindkettőnek ellentmondanak. Politikailag minden háború jogos, amelyik növekedést jelent, mert a növekedés biztosítja a hatalmi fölényt. Jogilag minden háború jogos, amelyik önvédelemből keletkezik és minden olyan jogtalan, amelyiknek támadás a célja.

Hogy valahogy eligazodjunk e kérdésben, először azt nézzük meg, milyennek kell lenni egy államnak, vagyis mi a hivatása az államnak. Papp Béla megfogalmazása szerint: * „Az állam Istentől rendelt hatalmasság, a gondviselés ténye és eszköze, amelyik csak akkor tölti be feladatát, ha ott az Úr Isten akaratának szolgál a felsőbbség és az Ő akaratát alkalmazza a törvény és ennek engedelmeskedik a nép.“ Egy állam csak theokratikus lehet, mihelyt nem az, nem Istentől rendelt hatalmasság, hanem Istentől eltűrt kényszerforma.

Viselhet-e egy ilyen állam háborút? Kálvin szerint viselhet, de csak védőháborút, miután előzőleg már *mindent* megtett arra, hogy a háborút elhárítsa, ha ez nem sikerült, akkor jogában áll védeni magát. Helvét-hitvallásunk is ezen az állásponton van. Kálvin egyik írásmagyarázatában még tovább megy, mikor azt mondja, hogy a háborúra készülni kell, ki kell választani a legjobb hadvezéreket, akik tervvel, ügyességgel rendelkeznek, ki kell szemelni a jó katonákat, hogy a háború szerencsés kimenetelű legyen. Szerinte még a színlelés is meg van engedve a háborúban, de az ellen tiltakozik, hogy minden szabad volna a harcban. „A hazugság az Istennek nem tetszik, úgy kell színlelni, hogy az igazság, a becsület csorbát ne szenvedjen.“ A német keresztyénség azt mondja, hogy minden népnek, nemzetnek van feladata, megbízatása az Istentől, amelynek eleget kell tenni. És ha ennek a feladatnak a beteljesítéséhez szükséges a háború, akkor igenelhetjük a háborút.

---

* Papp Béla: Társadalmi rendszerváltozás: evangélium c. könyvében.

A mi véleményünk az, hogy egy theokratikus állam nem viselhet háborút. Általános emberi szempontból ellene ezer érvet lehet felhozni, de mellette is. Ha a kálvini „mindent“-re gondolunk, a felelet nem kétséges. Ha a theokratikus állam háborúba keveredik, megszűnik theokratikusnak lenni. Háborút nem lehet úgy viselni, hogy becsületes, őszinte, igaz maradjon egy állam, mert elveszti abban a szempillantásban a háborút, mihelyt így gondolkozik. A háború erőszakos eszközöket, nemtelen csalásokat, istentelen ravaszságokat kíván, úgy eredetében, viselésében, mint eredményében sátáni.

Ezek után még szólhatnánk a mi korunk kérdéséről, hogy pont mi, akik naponként szembeállítatunk „a ne ölj“ és a „szeressétek ellenségeiteket“ evangéliumi parancsával, milyen álláspontra helyezkedünk. Itt ezzel — több ok miatt — nem foglalkozhatunk.

Mi a jelentősége a háborúnak? Isten akarja-e vagy nem? Kálvin: „Isten maga indítja a háborúkat igazságos ítélettel, hogy a feledékeny, szerencsés és kedvező dolgokkal visszaélő és gonoszságokra hajlamos embereket megfészeke . . .“ „A legyőzött nép bűnös, azért győzetett le, mert elfordult Istentől s figyelmeztetés az neki, hogy térjen hozzá, mert eltörlí a föld színéről. Bár Isten maga indítja a háborút, de erre eszközül népeket választ ki, de azok még sem az Ő akaratát töltik be, mert ők maguk is bűnösök, mivel a háborúban saját dühüket, bosszújokat, kegyetlenségüket követik.“ A háború mindig Istennek a haragját mutatja meg, amely a világ elesettsége miatt van. Hogy Isten akarja-e vagy nem a háborút, arra legyen szabad egy hasonlatot felhoznom. A háború ebben a világban olyan, mint az árulás ténye, Judás árulása a Krisztus megfeszítésénél. Istentől van, de Isten ítélete alatt áll.

Érdekes az, hogy amikor kitört a világháború, egymásután jelentek meg az olyan cikkek, értekezések, előadásorozatok, amelyek mind-mind a háborút igazolni, helyeselni törekszenek. Szinte erőszakkal keresik az érveket az akkori írások, hogy kimutassák a háborúnak előnyös oldalait. Felhozzák azt, hogy a háború közelebb hozza az embereket egymáshoz, nagyobb a szeretet, a kölcsönös segítség, jobban megnyilatkozik az áldozatkészség, a templomok teltebbek, eltűnik a felekezetek közli különbség stb. Ezekre csak azt felelhetjük, hogyha a háborúban meg is nyilatkoznak az alkotásszerű értékek, mint pl. hűség, áldozatkészség, szabadság, szeretet, de egyben ez az *elesett világ alkotása s mint ilyen, ítélet alatt áll.* „Itt meglátjuk az Isten haragját, minél nagyobb a harag, annál nyilvánvalóbb az alkotók értéktelensége, mivel az elesettség iránt ilyen nagy a harag.“

Még egy kérdésre adjunk feleletet, meddig lesznek háborúk? Vannak elgondolások, ábrándok, színes álmok, melyek szerint nem lesz mindig háború. Sokan vannak és voltak, akik nem tudják és nem akarják elhinni, hogy az emberi élet egészen a végkipisztulásig folytonos széthúzás, vérontás, szünet nélküli értékek pusztítása és emberirtás lenne. Az egyik német szociológus szerint a bellum omnium contra omnes állapotát az állandó szelídülés, az összetűzés fogyása, korlátozása váltotta fel. „A családok küzdelmének véget vetett a törzsek kialakulása, a törzsek, városok civakodásaiban rendet teremtett az állam, az államok csatái államkapcsolatok megszületéséhez vezettek.“ A tendencia tehát az, hogy mindig nagyobb és nagyobb közösségek állanak egymással szemben. Sőt ő elképzei azt is, hogy létrejöhet az az ideális állapot, mikor azonos veze-

---

tés és gondozás alá kerül az egész emberiség. Anatole France szerint a háború nem tartozik a társas élet lényegéhez. Hugo Victor pedig azt mondja, hogy el fog jönni az a nap, mikor nem lesz más csatamező, mint a kereskedelem előtt megnyitott vásárok, s az eszmék előtt feltáruló emberi elmék, amidőn a bombákat és ágyúgolyókat egy európai nagy szenátus tiszteletet parancsoló döntése fogja helyettesíteni, s amikor úgy fognak a múzeumokban egy-egy ágyúgolyót mutogatni, mint ma valami kínzószerszámot. Ezek szerint a háború mai formájában megszűnne, csak az észnek lennének harcai, nem az erőszaknak.

A szentírás alapján azonban el kell vetni ezeket a nézeteket, mert ott azt olvassuk, hogy nép ellen fog támadni még a Krisztus második visszajöve-tele alkalmával is. Az egész világ egy pusztító háborúba kezd akkor és ez nem egy szelídült háború lesz, hanem a legrettenetesebb, ahol testvér testvér ellen, apa és gyermek egymás ellen támadnak. A harcterület tehát nem tágul, hanem felaprózódik, így ellentéte annak, amit a fentebb említett szociologus gondol. *A háború ehhez a világhoz tartozik, ennek a világnak lényegéből folyik, addig tart, míg el nem múlik ennek a világnak ábrázatja.*

KÓRIS LAJOS.

TALLÓZÁS.

— **A Debreceni Prot. Lap 1888. dec. 1. számából.** „Hogy tarthatatlan a káplánok eddigi helyzete, hogy nem lehet őket többé megvetett páriaként tekinteni, hanem rajtok egyben és másban segíteni kötelesség, az újabb időben buzgó törekvésük tárgyát képezi a téma egyeseknek, mint testületeknek, egyházkerületeknek egyaránt. Egyházkerületünk felhívta e végből az 5 ezer lelket számláló gyülekezeteket káplánalkalmazásra; egyházi lapjainkban szakavatott tollakból, meleg hangú cikkeket olvasunk egyszer-mászor a káplánok érdekében.“

Csak ötven év telt el. „Egyben-másban“ tényleg történt segítség. Az ötezer lelket számláló gyülekezeteknél már tényleg kell káplánt tartani. (50 év múlva!) „A meleg hangú“ cikkeken sincs hiány, ám a „*thema*“ ma is megoldatlan.

— **A mai ifjúság** — halljuk a panaszt — nem szereti a természetet. Nem sétál, nem barangol, nem megy kirándulásra, az utcán érzi jól magát. Legtöbbnek van kerékpárja, hála Istennek!, jó két erős lába és mégis mind egy helyben áll, nem mozog. A panasz a pataki diákokra is vonatkozik, öregekre, fiatalokra egyaránt. Nem akarok én Rousseau kései tanítványa lenni és a természetnek propagandát csinálni, hiszen félig-meddig én is „vizet prédikáló és bort ivó“ ember vagyok. De egy-két dologra rá kell mutatnom.

Tekintsünk el az unos-untig hangoztatott egyézségi szempontoktól. Hiszen ezek közismertek. Ám az is köztudomású, hogy valamit megismerni, legkönnyebben megtanulni személyes benyomás, tapasztalat útján lehet. A természet szépségeit, egy táj, vidék, ország betűkkel le nem írható képét nem lehet térképekről megismerni. „Amit pedig nem ismerünk, nem is szerethetünk.“ Igaz Rabindranath Tagore mondása: „Senki sem áldozhatja fel életét egy térképért.“ Ezt bizonyítja

---

márc. 15.-ike is. A 48-as ifjakról mindenki tudja, hogy bebarangolták az egész-
országot. Gondoljunk Petőfire, Jókaira. Ellenvetéssel élhetünk: Akkor nem volt
vonat, most pedig van. De hát én jó Istenem?! Fel kell arra ülni mindég. Hi-
szén még a nóta is azt mondja: „De mivel a vonat drága, gyalog megyek el
hozzája...”

Ugy hírlík, a tógátusok között nyári turákra nagy szervezkedés folyik. Ki
gyalog, ki kerékpáron akar egy-egy vidéket bejárni, megismerni.

Kiváncsi vagyok: ha vajjon kikel-e a tojás? Remélem nem pókosodik meg
lábuk.

— **Az alkohol Magyarországon.** Szesz-, konyag-, pezsgőgyártásból él 16.971
ember. Bor- szeszereskedésből 11.169. Korcsma, vendéglő, pálinkamérés ipar
üzésből 68.985. Összesen: 97.125. Ezt a közel százezer mebert, kétmillió hétszáz-
ezer 15 évnél idősebb férfi tartja el. Ami azt jelenti, hogy minden 28 ember,
mert iszik, eltart egy huszonkilencediket. **Szemafor.**

Tapasztalásaim álomországban

A minap csodálatos álmot láttam.

Amint nyugodtan szopogatom tízórai tejemet iskolánk lépcsőházában, egy-
szerre csak elém áll három cseh katona. Az egyik arany vállrojtos tábornok, a
másik kettő szuronyos puskás közvitéz. A tábornok rámkiált: „Add ide a tejet!”
Én éhségemben bátran azt mondom, hogy várja meg, míg a felét megiszom, a
többit nem bánom, ha nagyon kívánja, hát odaadom. De ő nem elégedett meg
nagylelkű ígéretemmel. Dühösen rámförmedt: „Tejet vagy életet!” Nahát igyál!
kiáltottam én is mérgesen, és a fejéhez vágtam az üveget tejestől, szalmaszálás-
tól. Csak úgy csurgott a tej az aranyzinórokon. „Kivégezni!” adta ki a paran-
csot két bakájának toporzékolva. Engem közrefogtak és kivittek az iskolaudvarra.
Odaállítottak a fal mellé a csengő alá. Akkorra már ott állott velem szemben
egy század cseh katona lábhoz tett fegyverrel. Az egész iskola odacsődült, hogy
elbúcsúztasson. Először az osztályfőnököm búcsúzott meleg szavakkal. Megbo-
csájtott minden elkövetett gazemberségemet és megígérte, hogy jeles magavise-
letű bizonyítványt küld utánam a mennyországba. Azután igazgató úr búcsú-
tatott. Beszédében kiemelte, hogy nem erre a sorsra születtem. Ha már meg
kell halnom, hát ott estem volna el a harc mezején, ezekkel a kutyákkal vias-
kodva, — ekkor a cseh katonákra mutatott akiknek soraiban morgás támadt ezekre
a bátor szavakra. — Majd az igazgatóhelyettes úr lépett hozzám. Meghatódva
húzta elő a pénztárcáját és előnyálasztott egy tízest. Hát komé itt van az útra,
hócipőre szántam magamnak, de most neked adom, hátha lesz rá szükséged. Aztán
ne feledd el amire mindig tanítottalak. Azután sorban elbúcsúztam az osztály-
társaimtól is. Megölegettük egymást utoljára. Tukacs és Boros Komáim meg-
ígérték, hogy a konviktusi porciómat mindig kihozzák a síromra. Utoljára még
odajött egy tanár úr, a nagykönyvtár őre és a lelkekre kötötte, hogy ha a túl-

---

világra érek, keressem fel Bajzát és kérdezzem meg tőle, hogy hol vannak kiadatlan kritikái művei.

Végül hozzám lépett a tábornok és megkérdezte, hogy mi az utolsó kívánságom. Azt mondtam, hogy ne öljenek meg. Azt nem adhatom meg, mondta, mást kérjen. Mondom, ha már meg kell halnom, legalább adjanak egy másik üveg tejet ahelyett amit a fejéhez vágtam. Ezt megadta. Csendesen elszopogattam a tejet. Szomorúan néztem a körülöttem álló bánatos arcokat, a szép iskolát, amelynek már nyolc éve vagyok boldog tagja. Szomorúan sóhajtottam. Na lehet mondom a tábornoknak. Az elugrik mellőlem, int a kardjával. Dobpergés... bum. Ezer éles kés szurkál. Egy pillantást vetek még a földiekre. Mindenkin rémület gubbaszkodik. Aztán száll a lelkem felfelé. Az udvaron állók zsebkendőjükkel integetnek búcsút. Lassan emelkedek. Az iskola tetején a néma a kéményt vakolja. Ő nem hallotta a nagy zavart odalenn, mert süket is. Szellemkezemmel meg-simogatom az arcát. Ő az utolsó földi ember akit látok.

Aztán vándorlok a mindenségén át. Végül megérkezek a mennyország kapujába. Ott pipázik előtte szent Péter. Elmondom neki az esetemet. Szomorúan bólogat az öreg. Hát szomorú eset fiam... szomorú. De most már mit csináljak veled. Itt a mennyországban most nincs hely a számodra, nem számítottunk rá, hogy ilyen hamar jössz. Hanem hát gondoltam valamit. Nem akarsz egy kis világot látni? Elmehetnél mondjuk a Marsba szétnézni. Tapasztalhatsz valamit ott is és mire visszakerülsz biztos lesz üresedés. No mondom ez igen jó lenne, mert a Marsban még nem jártam, de hát igen elfáradtam idáig is, így gyalogosan nem szívesen mennék tovább. Az öreg csak hunyorított a csutora mellől. Noha csak ez a baj. — Füttlyentett egyet és már vágtatott is felénk egy angyali csikós gyönyörű szárnyas paripán. Itt van, azt mondja szent Péter ez a csikó, így már formásabban utazhatsz. Ez már igen! mondom. Így már megyek is! Hát azért ne siess annyira fiacskám, marasztal az öreg, ráérsz; mifelénk úgyse mérik idővel az örökkévalóságot. Bementünk a kapusszobába, már megvolt terítve az asztal, nekiláttunk. Jól esett egy kis étel a hosszú útra. Közben beszélgettünk. Hát az öreg Cicu él e még kérdi Péter bátyám. Él, mondom, honnan tetszik ismerni? Hát jó barátom volt ő nekem míg a földön jártunk Krisztus Urunkkal, de hogy ő korcsmáros volt abban az időben és szilvórium helyett szenteltvizet árult, hát el kellett mennie a mi vidékünkéről. Azóta sem láttam, már attól kezdtem félni, hogy a pokolba került, azért nem fordult meg az én kapum előtt. De most megnyugtatsz, hogy még él az öreg.

No, hogy aztán jóllaktam, elbőcsúztam az öregtől, mondom most már megyek a Marsba. Felpattanok a csikóra, megcsiklandozom lelki sarkantyúmmal a vékonyát, de nem indít. Megint sarkantyúzom, toporzékol de nem indít. Egy kicsit paprikásan megint megbizatom, erre mérgesen hátraszól az égi. „Kérem, hát nem tudja, az indítás tisztességes módját? Én automata ló vagyok. Dobjon a fülembé pénzt és akkor odaviszem ahova akarja!” Ez már beszéd ló úr mondom, kicsit megszeppenve a nagy lói tudománytól, hát tessék itt a pénz, aztán gyerünk a Marsba. Bedugtam a fülebe a földön kapott tizest, áldván a tanár úr előrelátását, és már repültünk is. Körülöttünk hatalmas pusztaság volt. Közbe-közbe egy-egy csillagot is láttunk. Végül leszálltunk egy tenger partján. „Na kérem megérkeztünk mondta a ló; ott van egy úr az majd útbaigazítja. Isten vele. Azzal már el is tűnt. Valóban nem messze ott állt a tengerparton egy ember

és nagy taglejtésekkel szónokolt. Csodálkozva láttam, hogy görög ruhában van. Jól megfigyelhettem saruját, redős fehér palástját míg hozzáértem. Mikor odaé-
tem felémfordult. Meghajoltam, bemutatkoztam. Ő is meghajolt, közben kiköpött
egy kavicsot. Demosthenes vagyok. A csuda vigye el alig tudok beszélni ettől a
vacak kavicstól. Hát hogy van uram? kérdezte kedvesen honnan jött? Én a
földről — mondtam — Patakról. Már hallottam önről, hogy nagy szónok, és
most örülök, hogy találkoztunk. Hát ön hogy került a Marsra Görögországból?
Hát tudja kedves fiam — mondta az öreg — nagyon szomorú dolog ez. Mikor
ez a mai néger kultúra meghódította a világot, mi a mi régi szép klasszikus
művészetünkkel idejöttünk. És most itt él az egész görög világ. Menjen csak be
a városba, megnézheti. Én itt maradok, tanulom a beszédem. Elbúcsúztam De-
mosthenes úrtól kinek minden szava lelki finomságot és szelidséget sugárzott és
elindultam az idefehérlő város felé. Gyönyörű szép görög városba érkeztem. Az
utcák tiszták rendesek. A házak tiszta márványból épültek. Mindenütt kis ligetek
szőkökutak. Apró tavacszkákban karsu nyakú hattyúk úszkálnak. A fórumon mélt-
óságteljes emberek hónuk alatt papirusz tekercsekkel beszélgetnek. Egy gyönyörű
márványtemplom lépcsőjéről sisakos, lándzsás gyönyörű szép asszony jön felém.
Mindjárt megismertem, hogy Pallas Athene. Kezetcsókoltam, bemutatkoztam. Ked-
vesen nézett rám és megkérdezte mit akarok. Mondom, én úgy halottam ön min-
dent tud. Legyen szíves, hát nekem megmondani, hogy ki lopta el Patakon a
szobánkból a Tukacs Béla ezüst óráját és az én bicskámat, meg a cigarettadóz-
nimat. Sajnálkozva felelte, hogy ezt az egyet nem tudja. Erre én igen elszon-
tyolodtam. Hogyne, hiszen az istenek mindentudóságában való hitem rendült meg.
Egyszerre csak hangokat hallottam. „Né hát ez a gyerek álmában sír.“
Feltekintettem. Az édesanyámat pillantottam meg az ágyamnál, aki már egy
negyedórája hiába költögetett.

Szakszon Árpád VIII. g. o. t.

Érkezés.

*Váltók közt fut a vonat.
A város fényyalábokat
dobál élelem.*

*Szitáló eső mindent összemos,
s a gyöngyöző ablakon át látom
szalad egy villamos...*

Másnap.

*Ma későn kelt az éj
szertesztét
egyhangú szürkeség.*

*Szürkéék az utcák, házak,
szürke emberek,
mint hangyák másznak.*

*Mindenütt minden untság,
s zenélő szívem húrját
lefogja egy nagy szürke kéz...*

Pillanattfelvétel.

(Új barátomnak.)

*Ha zárkózott vagyok ne haragudj reám,
de mert sokat csalódtam, megértesz talán,
ha szívemen kopogva mindent zárva
találsz,
s ijedten, meredten, csalódva állsz,
de mikor először találkoztam veled
élesszemű gépem villant egy pillanatra
s megörököltette kedves képedet,
én gondos fotografus előhívtam,
babusgattam a lemezt,
s mikor megismertelek
számodra nyitva hagytam
féllett gépeimet;
megtépett, fájó, csalódott szívemet...*

KISS ANDRÁS.

FALU.

G. Szabó Kálmán:

„Parasztok“ eimű

sorozatából.

5. ESTE.

Rátenyerelt a falura az est, s a korom sötétség úgy borult rá, mint a ravatalra a fekete gyászlepel. Füstöt lehelő olajos mécsesek pislákolását is hamar elnyeli a sötétség. A csend úgy trónol a falu felett, mint egy tyranosz. Mintha csak a halál lépkedne lábujjhegyen, s a megijedt kis falusi viskók még jobban összelapulnak. A mindenütt előmlő nagy magányt nem zavarják meg falusi legények hcl jókedvű, hol mélabús nótái. Nyugodtan álmodhat a falu. A legények halk kesergő nótáira nem nyílnak szét többé lányos házak ablakfüggönyei. Meghalt a magyar dal, szíven szúrták s bizony vele hal a magyar lélek is. Jókedvet, életet lehelő, ártatlan falusi esték romantikája a báltermekbe vándorolt át. Csakugyan este van, s mi szerelmesei vagyunk az éjnek és mesterséges köddel tovább tengetjük életét az így is hosszú életű sötétségnek. Mindenki fél a valóság rideg meztelenségétől s örülünk, hogy fejünket struc ként a sötétség homályába rejtjük el. Este van. Sötét van. Csak a sötétség meg ne vakítsa a szemeket. Bárcsak arcon csókolná az alvó falut a hajnali márciusi szellő, hogy életre ébrednének a tetszhalottak s megindulna az élet, a munka szakadatlan ritmusa a faluban a faluért, s minden magyar „jó reggelt“ köszönhetne egymásnak a magyar élet márciusának új reggelén.

Szalay György

IV. é. th.

Fundátoraink.

---

5. Dókus Ernő és neje szül. Ragályi Ilona alapítványa.

Minden ember élete a sírig, emlékállitás önmaga számára. Halála után alkotásaiban él az elköltözött, bár „a legtöbb ember cselekedeteit, mint a hokkba irt betűket az élet árja elsodorja,“ de a nagy lélek alkotása vihartálló.

Egy ilyen vihartálló emléket állított csabacsüdi Dókus Ernő a maga számára. Mint drága örökséget hagyták rá ősei a református hitet, amely hit kötelező erejű volt. Ez a kötelező erejű örökség határozza meg egész életét. 1852 február 5-én született Sátoraljauhelyen. Középiskoláit Sárospatakon végezte, ahol bizonyosságát adta nagyrahalivaltságának. Jogi tanulmányát Budapesten végzi s 1870-ben ügyvédi oklevelet szerez s nemsokára id. Andrássy Gyula gróf miniszterelnök személyi titkára lesz. 1889-ben a sátoraljauhelyi kerület országgyűlési képviselője, majd a főrendiháznak ill. felsőháznak lesz tagja. Magasbaívelő világi pályája mellett szinte tüneményes egyházi pályát futott meg. Szolgáló erejének jórészt a pataki főiskoláért lángoltatta el. „Soha nem szűnő hálával gondolok főiskolánkra, melynek falai között szívtam magamba hazám, vallásom, egyházam, felebarátaim és ezekkel kapcsolatosan: az egyenlőség, testvériség, szabadság szeretetét, az önzetlen kitartó munkakedvet s azt a hamisítatlan üde protestáns szellemet, mely ezen százados főiskola falai közt nemzedékről-nemzedékre drága örökségként szállott át s amely szellem gondolkodásomat és tetteimet mindenkor befolyásolta és irányította.“ Egyházi pályájának állomásai: felsőzempléni egyházmegye világi aljegyzői, tanácsbírói, gondnoki tisztjei, majd 1910-ben az egyházkerületi főgondnoki szék. Egymásután lesz az Egyetemes Konvent bizottságainak, azután az Országos Ref. Közalap, az Országos Ref. Lelkészi Nyugdíj-, Özvegy-, Árva-, Gyámintézet tagja, majd mindkettő elnöke, míg 1927-ben egyházi pályájának csúcspontjára jut, amikor is az egyetemes konventnek világi elnöke és a zsinatnak is elnöke lesz. „Tekintélye, nagysága azonban akkor emelkedik mégis a legmagasabbra, amikor 1932-ben életének csúcspontján a körülötte áramló hódolatnak és tiszteletnek árjából kilép és lemond viselt egyházi tisztségeiről.“ Ezt a lépést bucsúbeszédében így indokolja: „Minden vezérnek csak addig van joga helyén maradnia, míg ő emeli tiszte terhét, de le kell köszönnie, mihelyt tisztét nyomja személyének terhe.“ Tul az egyetemes ref. egyháznak tett szolgálatain, főiskolánk ügyeiben is páratlan buzgóságot fejtett ki. 1883-tól kezdve 22 éven keresztül a főiskola igazgatótanácsának tagja, 1910-től kezdve, mint egyházkerületi főgondnok, főiskolánk legfőbb felügyelője lett.

E sokirányú munkájának terhét hősie, de alázatos lélekkel viselte. Tiszt ségeivel járó hatalmat nem az uralkodásban, hanem a szolgálatban használta ki és gyümölcsöztette áldásos módon. Amikor 80 év terhével a vállán egyházi méltóságairól lemondott annak a hitnek adott kifejezést, hogy bátor, hitükben erős harcosok viszik diadalra az egyház hajóját. „Ma is éppen úgy meg vagyok győződve, mint eddig bármikor, hogy egyházunk hajója átevez a mai rettentő viharon, zátonyok és szirtsek halálos útjain, mert Isten lelke lobog a parancsnoki hidon, ahogy eleitől fogva

---

lobogott, de egész ember kell a kormány mellé, olyan ember, akinek szeme nem hibázik és karja nem remeg.“ Magas méltósága közepette is megmarad Isten alá-
zatos sáfárának, aki nem önmagának, de nem is az embereknek tulajdonította
méltóságát, hanem úgy tekintette ezt, mint Istentől kapott megbízatást. Megható
módon készül számotadásra az Örök Gazda elé, mert számadónak érezte magát
a láthatatlan Gazda egyik nagy nyájában. „A szép alkonyat bitorfényében égnek
az Ur szőlőhegyei. Hallom, hogy zengenek a hegyoldalak, látom, mint kötnek a
szőlővirágok, készül a Gazda szüretje, érik, haragjának és jókedvének bora. Én
pedig agg szolgálja és koránszegődött munkása, elébe állok az én Uramnak, és
alázattal várom kegyelme bérét s köszönöm, hogy olyan sokáig szolgálhattam neki“.

1934. január 17-én villamos szerencsétlenség következtében elköltözött az
élok sorából. Hűséges hitvese, szül. Kiscsoltói Ragályi Ilona már előbb, 1912 jú-
nius 16-án meghalt életének 53-ik, házasságuknak 35-ik évében.

Kiscsoltói Ragályi Ilona nemes lélek és fennkölt szellem volt, ami írói mű-
ködésében is megnyilvánult. Hűséges lélek, igazi feleség, aki nemcsak a méltó-
ságot, hanem a terhet is megosztotta férjével. Ez a hűséges ragaszkodás nyil-
vánult meg végső akarataiban is, mikor összes vagyont férjére hagyta, aki ki-
fejezésre is juttatta elköltözött hitvesének ezt a szerető ragaszkodását az ala-
pítvány tevéskor s ezért emlékezünk jogosan: „Dókus Ernő és neje szül. Ragá-
lyi Ilona alapítványáról.“ Harmadik párként csatlakoznak „Pálóczi Horváth Si-
mon és Mária“, „Vay—Mocsáry“ nagy alapítványtevők közé. Ők mind testvér
lelkek voltak.

Ezekben a sorokban próbáltam gyarló módon rámutatni Dókus Ernő éle-
tére, munkásságára s szerettem volna megéreztetni azt, hogy az ilyen élet, min-
dig ígérlet a jövő számára. Annak a szeretetnek — mellyel egyházához, köze-
lebről a sárospataki főiskolához ragaszkodott — hűséggé kellett válnia, mert
„minden igaz szeretetnek hűséggé kell válni, hogy necsak követeljen, hanem tar-
tozzék is.“ Hűségének dokumentumát szolgáltatta alapítványával, amikor a Bu-
dapesten IV. Múzeum körút 39. sz. alatt fekvő 3 emeletes bérházát mint: „Dókus
Ernő és neje szül. Ragályi Ilona alapítványát“ a sárospataki ref. főiskolának ha-
gyományozta, többek között azzal a feltétellel, hogy „a bruttó jövedelem 10 szá-
zaléka mindenkor tőkésítendő a nagyobb átalakításokra, emelet ráépítésre, eset-
leg egy másik ház megvételére: az adó, a ház jókarban tartására stb. szükséges
kiadások levonása után fennmaradó tiszta jövedelem a sárospataki ref. gimnázium-
ban, esetleg az annak helyére lépő gazdasági, technikai, vagy más a gyakorlati
életre nevelő intézet ref. vallású, a társadalom középosztályához tartozó valame-
lyik praktikus életpályára lépni szándékozó tehetséges, szorgalmas, jóerkölcsű, de
minden esetre Sárospatakon tanuló olyan ifjak között osztandó fel, kiknek szülői
nincsenek abban a helyzetben, hogy fiok nevelési kiadásait a maguk megterhe-
lése nélkül fedezhessék. Előnyben részesítendő az alapítók rokonai s a több
gyermekkel megáldott szülők gyermekei, az egyszer odaitélt segély meghagyandó
az illető ifjú tanulmányai befejeztéig, hacsak arra érdemtelenné nem válik, vagy
más pályára nem lép.“ Az évenként kiosztásra kerülő összeg 6—7.000 pengő
között mozog s mintegy 35 növendék részesül a jótéteményből.

Csabacsüdi Dókus Ernő és felesége élete áldott volt e földön s áldott ma-
rad az emlékük haláluk után.

Kalydy Miklós szénior.

A sárospataki diákoknak ajánlva...

BÚJDOSÓ-ÉNEK.

(pápai Molnár Kálmán).

Férfi-kar.

H. BATHÓ JÁNOS.

Bariton

1. Se palotám, kincsem, se hat ökröm nincsen, Jaj hol van az ember, Ki rajtam segítsen?
2. Nekem is volt házam, kenyértermő földem, Ős magyar apámtól mind úgy örököltem.

Dongókar

M . . .

Árok parton alszom, Holdvilág a párnám S bújdosom a földön, Hontalanul, árván,
S régi gazdagságom, Istenem hová lett? Ka-ca-gó ellenség Földönfutóvá tett.

Kar

Búj-do-som az-ó-ta egy hely-ről a más-ra. S vá-rok ét-len, szomjan

a föl-tá-ma-dás-ra. Vir-rasz-tó sze-mem-mel az-ra fe-lé né-zek,

H U M O R.

— **Melléknevek:** A negyed évesek közül a mult számunkból kimaradt: Szucs Juhfej. — *Harmad évesek* melléknevei: Bur; Káplán (Cimbi); Isti (Stikk, Sti); Csinos; Bajusz; Kanóc; Sima; Poces; Obsitos; Cumpi; Hóka (Tahó); Szipka; Pici (Görgés).

— **Őszinte vallomás:** Ha beszekundázok nem szidom a tanárokat, hanem imádkozom értük: Uram bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek.

— **Szemelvények** a 764. sz. Timotheus cserkészcsapat ezévi téli-táborának ujságából: a „*Tábori Sirám*“ VIII. évf.-ből:

— **Hír:** Az erdőgazgatóság nem engedélyez több kirándulást a hegyekbe, mert G. Gy. az ismételt figyelmeztetés ellenére is rengeteg bakot lőtt.

— **Házassági-hír:** Ügyet Lenke és M. Laos a mai napon örök hűséget esküdtek egymásnak.

— **Okos tanács:** Többeknek ajánljuk, hogy a silécek helyett a nadrágot olajozzák.

— **Rejtvényrovat:** Értékes díjakat osztunk ki azok között, akik kitalálják, hogy milyen levest ettünk ma este.

— **Részlet egy el nem küldött levélből:** Kedves Pötyike! Ma nehéz napunk volt. A kemence völgyben jártunk, de ebben a kemencében nem sült nekünk semmi jó. Kősziklára épült vadászkastélyt láttunk, ugysis hívták kőkapú, alatta alagut vezetett. (Remélem, hogy a maga köszívében is van számora annyi alagut, amin keresztül én azon befurakodhatok.)

— **A márc. 15.-i estély előkészítésén** fáradozó és gondokkal terhelt rendezőit ilyen kérdésekkel zaklatták a dologtalanok: Mond kedvesem, mikor tartjátok meg a márc. 15.-i bált? — Vagy: Úgy hallom, hogy a márc. 15.-i műsoros estélyt márc. 25-ére hallasztottátok, igaz ez?

Mind ezekre a kérdésekre a rendezőbizottság nevében itt adom az írásos feleletet: Az előkészületeket *már* márc. 8-án; az előadandó színdarab próbáit *már* márc. 10-én megkezdtük.

HIREINK

Ebben az évben van tizedik évfordulója annak, hogy Fejes István tiszán-ineni püspök befejezte áldásos földi pályafutását. Munkás életéről az évzáró ünnepélyen emlékezünk meg.

Farkas István püspök urat szülőfaluja: Tiszabercel község díszpolgárává választotta.

Debrecenben a theologiai tanári konferencián a sárospataki theologiai tanárok közül dr. Marton János, dr. Mátyás Ernő, dr. Zsiros József és dr. Nagy Barna vettek részt.

Tanulmányi felügyelői ellenőrzést tartott február 3-8-ig a tanítóképzőintézetben Janka Károly és Kovács Dezső.

Cserediáknak ment Debrecenbe Ablonczy László IV. é. és Merényi Dániel III. éves theologus testvérünk.

Táborzáró ünnepélyt rendezett a 763. sz. iparoscserkészcsapat március 6-án Zsiros József dr. theologiai tanár, — parancsnok vezetésével. Ezen az ünnepélyen adták elő nagy sikerrel a cserkészek, zenekari kísérettel a csapat új indulóját, melynek szövegét Zsiros József parancsnok írta, zenéjét pedig Szabó Ernő főiskolai ének- és zene-tanár szerezte.

Svingor Jenő radostyáni lelkipásztor „Az evangelizáció“ ról tartott előadást a theologus ifjúságnak február 19-én.

A berlini olimpián készült keskeny filmet három részben bemutatták az imateremben az ifjúságnak.

Az iskolai évzáró ünnepély alkalmával fogják leleplezni a „Bujdosó Pataki Diákok“ reliefjét.

Az épülő humán-internátust a tél folyamán vízvezetékekkel és központi fűtéssel látták el.

Gyülekezeti szeretetvendégség volt Szegilongon február 26-án, melyen a német cserediák testvérünk: Ludolf Müller is tartott mélyen megható előadást.

A 764. számú Timotheus öregcserkészcsapat regőscsoportja március 5-én Tolcsván, március 6-án pedig Erdőhorvátiban szépen sikerült műsoros estet tartott. Erdőhorvátiban a helybeli „Lorántffy Zsuzsanna“ leányegyesülettel karöltve.

Faluszemináriumi kiszállás volt március 5—6-án a Hegyalja következő községeibe: Makkoshotyka, Bodroghalász, Bodrogzsádány, Vámosujfalu, Olaszliszka, Tolcsva, Erdőhorvát, Erdőbénye.

Az olaszliszkai református egyházi énekkar február 20-án ünnepelte 60 éves fennállását. Ebből az alkalomból a Főiskolai Kórus közreműködésével nagyszerű ünnepélyt rendezett.

Ifj. dr. Szabó Aladár gödöllői lelkipásztor február 26-án előadást tartott a theologus ifjúságnak a gyülekezeti iratterjesztésről. Másnap az igehirdetési szolgálatot is ő végezte az imateremben tartott istentiszteleten.

Csendes-napot tartottak a theol. akadémia tanárai és hallgatói február 17-ikén. Dr. Szabó Zoltán a XXXII. zsoltár 1—6. verse alapján tartott áhitatot. Dr. Marton János: „Az internátusi életéről“, dr. Zsiros József: „A prófétai lélek és a mi lelkipásztori életünk“, dr. Nagy Barna: „A hit és jócselekedetek“ címmel tartottak előadást.

Csorba György c. tankerületi kir. főigazgató, egyházkerületi tanügyi előadó február 22 és 23-án hivatalos iskolalátogatást végzett a gimnáziumban.

Az Ifjúsági Közlöny március 15-i műsoros estélyén Peterdy Sándor: „Domine Bogádi“ c. pataki tárgyú, háromfelvonásos színdarabját mutatjuk be.

A tanítóképző-intézet ifjúsága február 12-én tartotta magas színvonalú hangversenyét az intézet tornatermében.

A m. kir. kultuszminisztérium a Főiskolánknak két darab kétpárevezős csolnakot adományozott. A Főiskola egyiket a theologusoknak, másikat az angolinternátusi növendékeknek adja át.

Király István VII. o. pataki gimnazista nyerte a Tudományos Akadémia kiadásában megjelenő „Magyarosan“ c. folyóirat nyelvhelyességi pályázatának első díját, száz pengőt. A pályázatra, melynek tétele: A magyar diák hivatása anyanyelvünk védelmében, 422 pályamunka érkezett be. Király István sikerét részben annak is köszönheti, hogy a főiskolai Nagykönyvtár-ban sokat kutatott, olvasott, és dolgozott.

Shakespeare-ről tartott nagyszerű előadást Héthy Lajos gimn. tanár a „Péntek Esték“ sorozatban, ismertetve a nagy drámaíró örökké élő alkotásait.

A gimnáziumi önképzőkörben most folynak az egyes osztályok bemutató gyűlései. A VII. o. Shakespeare „Szentiványéji álom“-ból játszott jeleneteket, az V. o.-ban egy buzgó önképzőköri tag hegedű-szerzeményét adta elő, a VIII. osztály Erdélyi János költő-tanárról tartja gyűlését.

Nagyszerű „Magyar Estélyt“ rendezett február 26-án az ujhelyi református Nőegylet, melyen több, erre felkért theologus is szerepelt.

A gimnáziumi sportkör márc 6-án vívóversenyt rendezett, melyre eljött a miskolci ref. gimnázium kardvívócsapata és a miskolci katolikus gimnázium törvívó csapata is. — A patakiak a kardvívóktól 10 : 6 arányban, a törvívóktól 11 : 5 arányban kaptak.

A főiskolai tápintézetben, ebben az évben is két csoportban folynak az étkezések. Az első csoportban 120 theologus és gimn. tanuló, a másodikban 115 gimn. tanuló étkezik. Hogy egy év alatt mi mindent eszik meg e nagyszámú diákság, ezt mutatja az alábbi kimutatásunk az 1936/37. évről. Megjegyezzük, hogy egy évet kb. 34 hétnek, 240 napnak számíthatunk. Tehát ez alatt az idő alatt elfogy: 79—80 sertést, 36 marha (tisztá súlya egynek 250—280 kg), 300 q burgonya, 15 q bab, 265 q kenyér, napi adag 110 kg. 200 liter lekvár, 28.000 liter tej (napi 115 liter, ebből van a 10 órai tej is), 50 kg babkávét, 150 kg árpakávét, 150 kg Franckávét, 6 q tarhonya, 50 q liszt (főző és tészta liszt), 17 q só, 25 kg paprika, 15 kg bors, 2 q mák, 150 kg borsó, 8 q porcukor, 12 q rizs, 25 q káposzta, 30—40 mázsa paradicsom, 15 q cékla, kb. 13,000 tojás, (heti 400) zsírból naponként 6—8 kg, vasárnap 12 kg, fánksütéskor 25 kg. Ezeket az adatokat — a fontosabb tápszerekről — csak megközelítő pontossággal tudtuk összeállítani.

Nt.
Kádár József ref.lelk.
Telkibánya.